

Asia C-565/18

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

6.9.2018

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Commissione Tributaria Regionale per la Lombardia (Italia)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

2.7.2018

Valittaja:

Société Générale

Vastapuoli:

Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia Ufficio
Contenzioso

COMMISSIONE TRIBUTARIA REGIONALE

DI LOMBARDIA

[– –]

on tehnyt seuraavan

VÄLIPÄÄTÖKSEN

– valituksesta nro 17/2017

– Commissione Tributaria Provinciale di Milanon tekemästä päätöksestä [– –]
asiassa, jossa vastapuolena on

DIREZIONE REGIONALE LOMBARDIA UFFICIO CONTENZIOSO

ja valittajana:

Société Générale S.A.

[– –]

[alkup. s. 2]

[– –]

Valituksen kohteena olevat asiakirjat:

PALAUTUKSEN EPÄÄMINEN, ASIANRO – –, PVM 1.8.2014

[alkup. s. 3]

[– –]

MENETTELYN KULKU

[– –]

[– –]

Tosiseikat:

1) Société Générale S.A, ulkomainen verotustunnus FR 27552120222, kotipaikka Pariisi (Ranska), [jäljempänä myös yhtiö, verovelvollinen ja valittaja], [– –] antoi 28.3.2014 italialaisen sivuliikkeensä, jonka pysyvä edustus on Milanossa (Italia), välityksellä finanssitransaktioveroa koskevan ilmoituksen. Kyseisestä verosta säädetään Italian lainsäädännössä 24.12.2012 annetun lain nro 228 (vuoden 2013 vakauslaki (Legge di stabilità 2013)) 1 §:n 491–500 momentissa sekä 21.2.2013 annetussa ministeriön täytäntöönpanoasetuksessa, jota on sittemmin muutettu 16.9.2013 annetulla ministeriön asetuksella.

2) Edellä mainittu ilmoitus koski ranskalaisen emoyhtiön verovuonna 2013 johdannaisilla tekemiä finanssitransaktioita, ja sen perusteella maksettavan veron määrä oli lain 228/2012 1 §:n 492 momentin mukaan yhteensä 55 207,00 euroa, mikä vastasi kyseisen verovuoden aikana tehtyjä maksusuorituksia.

3) Edellä mainittu Italian sivuliike jätti Italian veroviranomaiselle (Agenzia delle Entrate) 1.8.2014 emoyhtiön nimissä ja lukuun hakemuksen, jossa vaadittiin maksetun veron palauttamista. Hakemuksessa katsottiin, että johdannaisiin sovellettavaa finanssitransaktioveroa koskeva lainsäädäntö oli Italian perustuslain vastainen siltä osin kuin siinä säädettiin veron soveltamisesta sillä perusteella, että johdannaisen kohde-etuuden liikkeeseen laskeneen yhteisön asuinpaikka oli Italian valtion alueella, koska tämän katsottiin olevan Italian perustuslain [alkup. s. 4] 3 §:ssä tarkoitetun yhdenvertaisuusperiaatteen ja 53 §:ssä tarkoitetun maksukykyperiaatteen vastaista ja perustuslain 10 §:ssä tarkoitetun Italian oikeusjärjestyksen kannalta merkityksellisen kansainvälisen tapaoikeuden vastaista. Lisäksi yhtiö perusti palautushakemuksensa väitteeseen, jonka mukaan riidanalainen Italian lainsäädäntö on ristiriidassa Euroopan unionin oikeuden, erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 18, 56 ja 63 artiklan, kanssa.

4) Agenzia delle Entrate ei vastannut palautushakemukseen, joten 28.1.2015, yhdeksänkymmenen päivän kuluttua hakemuksen jättämisestä, verovelvollinen teki Milanon maakunnan verolautakunnalle (commissione tributaria provinciale di Milano, jäljempänä Milanon CTP) määräajassa oikaisuvaatimuksen, joka koski kyseistä hiljaisesti tehtyä hylkäyspäätöstä, ja vaati, että Agenzia delle Entrate velvoitetaan palauttamaan maksettu vero. Verovelvollinen esitti samat perustelut kuin palautushakemuksessa ja vaati, että a) käsittelyä lykätään ja asia siirretään Corte Costituzionalen käsiteltäväksi siltä osin kuin kyse on lain 228/2012 1 §:n 492 momentin ja Italian perustuslain 3 ja 53 §:n väliseen ristiriitaan liittyvästä väitetystä perustuslainvastaisuudesta ja b) Italian lainsäädäntöä ei sovelleta, koska verovelvollinen katsoo sen olevan ristiriidassa SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artiklan kanssa; toissijaisesti verovelvollinen vaati, että käsittelyä lykätään ja asiassa esitetään unionin oikeuden yhdenmukaisen soveltamisen periaatteen nojalla ennakkoratkaisupyyntö Euroopan unionin tuomioistuimelle siten, että ennakkoratkaisukysymys muotoillaan seuraavasti: ”Ovatko SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artikla esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan finanssitransaktiosta on maksettava veroa pelkästään sillä perusteella, että transaktion kohteena on johdannainen, joka perustuu kyseisessä valtiossa asuvan yhtiön liikkeeseen laskemaan arvopaperiin?”, ja c) käsittelyä lykätään ja asia siirretään Corte Costituzionalen käsiteltäväksi siltä osin kuin kyse on lain 228/2012 1 §:n 492 momentin väitetystä perustuslainvastaisuudesta sillä perusteella, että kyseinen säännös on ristiriidassa Italian perustuslain 10 §:n 1 momentissa tarkoitetussa Italian oikeusjärjestyksen kannalta merkityksellisessä kansainvälisessä oikeudessa ja unionin oikeudessa keskeisten suvereniteettiperiaatteen ja verotuksen alueperiaatteen kanssa.

5) Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia kiisti verovelvollisen väitteet ja vaati oikaisuvaatimuksen hylkäämistä. Sen näkemyksen mukaan sekä hakemuksen hylkääminen että lainsäädäntö, johon kyseinen vero perustuu, ovat lainmukaisia, ja se esitti, että veronalaisten johdannaisten ja Italian valtion oikeusjärjestyksen välillä on objektiivinen ja tosiasiallinen liityntä, kun (kuten nyt tarkasteltavassa tapauksessa) johdannaisen kohde-etuus on Italiassa asuvan yhtiön liikkeeseen laskema.

[alkup. s. 5]

6) Milanon CTP hylkäsi oikaisuvaatimuksen 17.5.2016 tekemällään päätöksellä nro 4334/16, jossa se katsoi, että päinvastoin kuin verovelvollinen esitti, on täysin lainmukaista kantaa veroa transaktioista, jotka on tehty johdannaisilla, joiden kohde-etuutena on Italiassa asuvan yhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi. Milanon CTP:n näkemyksen mukaan nimittäin se, että lainsäädännössä viitataan kohde-etuuden liikkeeseen laskeneen yhteisön asuinpaikkaan, riittää synnyttämään vakavan, tosiasiallisen ja objektiivisen, luonteeltaan taloudellisen, liittynän verotettavan tapahtuman, nimittäin johdannaisella tehdyn liiketoimen, joka on myös Italian perustuslain 53 §:ssä tarkoitettu maksukyvyyn ilmaus, ja Italian valtion välille.

7) Milanon CTP:n mukaan asiassa ei ole rikottu Italian perustuslain 3 §:ssä tarkoitettua yhdenvertaisuusperiaatetta, koska kohde-etuutena olevan arvopaperin arvon ja johdannaisen arvon välillä on erottamaton yhteys, joka ilmenee johdannaisen tuotossa (pay-off). Kuten Agenzia delle Entrate ja CTP ovat todenneet, tämä yhteys tarjoaa mahdollisuuden toteuttaa johdannaisilla kauppvoja, joilla korvataan kohde-etuuksiin suoraan kohdistuvat kaupat, jolloin johdannaisten sulkeminen finanssitransaktioverotuksen ulkopuolelle (huolimatta siitä, että ne ovat ilmaus maksukyvyistä ja niillä on objektiivinen yhteys Italian oikeusjärjestykseen) saisi rahoitusmarkkinoiden toimijat käytännössä kiertämään veroja, mikä on mitä ilmeisimmin veronsaajan edun vastaista.

8) Milanon CTP:n näkemyksen mukaan asiassa ei ollut rikottu ensinnäkään unionin lainsäädäntöä, koska kyse ei ollut siitä, että italialaisiin ja muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneisiin verovelvollisiin olisi sovellettu erilaisia verotusjärjestelmiä, eikä toiseksi myöskään kansainvälisiä periaatteita, jotka koskevat verotuksen alueellisuutta ja toisten valtioiden verosuvereniteettia, koska veron perusteena olevan liiketoimen ja Italian valtion välillä vallitsee edellä mainittu liityntä eikä muiden oikeusjärjestysten lainsäädäntövalta millään tavalla vaarannu.

9) Verovelvollinen valitti Milanon CTP:n päätöksestä. Se esitti valituksessaan samat väitteet ja samat vaatimukset kuin ensimmäisessä oikeusasteessa ja vaati valituksenalaisen päätöksen kumoamista kokonaisuudessaan; ensisijaisesti se vaati maksetun finanssitransaktioveron palautusta lain 228/2012 1 §:n 492 momentin perustuslainmukaisen tulkinnan nojalla ja toissijaisesti käsittelyn lykkäämistä ja perustuslainvastaisuutta kokevan kysymyksen esittämistä sillä perusteella, että riidanalainen säännös oli sen näkemyksen mukaan Italian perustuslain 3 ja 53 §:n vastainen ja perustuslain 10 §:ssä tarkoitettulla tavalla oikeusjärjestyksen kannalta merkityksellistä verotuksen alueellisuuden ja valtion [alkup. s. 6] suvereniteetin periaatetta oli sen näkemyksen mukaan loukattu. Lisäksi valittaja vaati, että unionin tuomioistuimelle esitettäisiin SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artiklan vastaisuuden perusteella ennakkoratkaisupyyntö.

10) Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia vastusti valitusta, kiisti verovelvollisen väitteet ja vaati valituksenalaisen päätöksen pysyttämistä.

[kansallista prosessia koskevia seikkoja]

[– –]

PERUSTELUT

Asetuksen (decreto legislativo) 546/92 36 §:n 2 momentin 4 alakohdan mukainen tiivistelmä tosiseikoista ja oikeudellisista seikoista, joihin päätös perustuu

Ennakkoratkaisupyyntöä esittävä verolautakunta [– –] on kokoontunut tänään suljetuin ovin ja tehnyt päätösosassa todetut päätökset.

Oikeudelliset seikat:

11) Ennakkoratkaisupyyntöön esittävä verolautakunta toteaa, että lain 228/2012 1 §:n 491–500 momentissa tarkoitettu finanssitransaktiovero otettiin käyttöön sen varmistamiseksi, että ne, jotka toteuttavat asianomaisilla markkinoilla rahoitusvälineillä sellaisia liiketoimia, joilla on liityntä Italian valtioon, osallistuvat julkisiin menoihin.

12) Edellä mainitun pykälän 491 momentin mukaan, sellaisena kuin se on täydennettynä 21.2.2013 annetun ministeriön asetuksen (decreto ministeriale) 1 §:n määritelmillä ja jäljempänä olevalla [alkup. s. 7] 494 momentilla, velvollisuus kyseisen veron maksamiseen on henkilöllä, jolle luovutetaan Italiassa asuvan yhtiön liikkeeseen laskeman osakkeen tai muun voitto-osuuteen oikeuttavan finanssi-instrumentin tai sellaista edustavan arvopaperin omistusoikeus, riippumatta kyseisen arvopaperin liikkeeseenlaskijan asuinvaltiosta, edellyttäen, että – kuten edellä on mainittu – kyseisen arvopaperin laskee liikkeeseen Italiassa asuva yhtiö; veron määrä määräytyy suhteessa liiketoimen arvoon, ja verokanta vaihtelee sen mukaan, minkä tyyppisillä markkinoilla liiketoimi tehdään.

13) Edellä mainittua säännöstä on lisäksi täydennetty 21.2.2013 annetun ministeriön asetuksen (decreto ministeriale) 2 §:llä, jossa säädetään seuraavaa: ”Asuinpaikka määräytyy yrityksen sääntömääräisen kotipaikan perusteella. Vero kannetaan myös arvopapereiden omistusoikeuden luovutuksesta arvopaperin liikkeeseenlaskijan asuinpaikasta ja sopimuksen tekopaikasta riippumatta.”

14) Velvollisuus maksaa kyseinen vero, vaikkakin eri tavalla laskettuna – nimittäin siten, että se koostuu kiinteästä, liiketoimien arvon mukaan portaittain kasvavasta määrästä ja vaihtelee liiketoimen kohteena olevan instrumentin tyyppin ja sopimuksen arvon mukaan –, on edellä toistuvasti mainitun pykälän 492 ja 494 momentin mukaan kullakin seuraavien toimenpiteiden osapuolista: ”liiketoimet, jotka toteutetaan sellaisilla 24.2.1998 annetun asetuksen (decreto legislativo) nro 58, myöhempine muutoksineen, 1 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla johdannaisilla, joiden kohde-etuutena on pääasiassa yksi tai useampia 491 momentissa tarkoitetuista rahoitusvälineistä tai joiden arvo riippuu pääasiassa yhdestä tai useammasta kyseisessä momentissa tarkoitettusta rahoitusvälineestä, sekä liiketoimet, jotka toteutetaan saman asetuksen 1 §:n 1-bis momentin c ja d alakohdassa tarkoitetuilla arvopapereilla, jotka antavat oikeuden ostaa tai myydä pääasiassa yhden tai useampia 491 momentissa tarkoitettuja rahoitusvälineitä tai joihin liittyy käteissuoritus, joka määräytyy pääasiassa yhden tai useamman edellisessä momentissa mainitun rahoitusvälineen, kuten warrantin tai sertifikaatin, perusteella” (vrt. lain 228/2012 1 §:n 492 momentti).

15) Edellä mainitussa säännöksessä, joka on kiistanalainen nyt tarkasteltavassa asiassa, täsmennetään seuraavaa: ”Velvollisuus veron maksamiseen ei riipu liiketoimen toteuttamispaikasta eikä osapuolten asuinvaltiosta” (vrt. lain 228/2012 1 §:n 492 momentti), mikä vahvistaa lainsäätäjän tarkoituksen ulottaa verovelvollisuus luovutustoimeen sellaisenaan.

16) Vastaava toteamus sisältyy myös edeltävään 491 momenttiin, joten vaikuttaa ilmeiseltä, että nämä kaksi verotettavaa tapahtumaa ovat lainsäädännöllisesti keskenään rinnasteisia.

[alkup. s. 8]

17) Kattavuuden vuoksi täsmennetään, että jäljempänä kyseisen säädöksen 495 momentissa säädetään vielä kolmannesta verotettavasta tapahtumatyypistä, kun siinä säädetään finanssitransaktioverosta seuraavaa: ”liiketoimista, jotka on toteutettu Italian rahoitusmarkkinoilla, kannetaan 491 ja 492 momentissa tarkoitetuilla rahoitusvälineillä tapahtuvaa huipputaajaa kaupankäyntiä koskeva vero”.

17a) Kyseinen lain 228/2012 1 §:n 495 momentissa tarkoitettu verotettava tapahtumatyyppi ei kuitenkaan suoranaisesti kuulu tämän oikeudenkäynnin kohteen alaan.

17b) Verovelvollisen valitusperusteet nimittäin kohdistuvat 491 ja 492 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin, jotka ovat keskenään symmetrisiä: molemmille on näet ominaista yhtäältä se, että niissä on liityntä Italian oikeusjärjestykseen sillä perusteella, että 491 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijoiden asuinpaikka on Italiassa, ja toisaalta se, että niissä molemmissa verovelvollisuuden syntymisen kannalta on merkitykseltöä, mikä liiketoimeen osallistuvien henkilöiden asuinvaltio on.

18) Verovelvollinen katsoo erityisesti, että lain 228/2012 1 §:n 492 momentissa säädetty liityntä Italian oikeusjärjestykseen, jossa johdannaisilla tehdyt liiketoimet katsotaan verovelvollisuuden alaisiksi, ei ole yhteensopiva Italian perustuslain 53 §:ssä säädetyn perustuslaillisen periaatteen kanssa, jonka mukaan verojen maksamisen Italiassa tulee tapahtua Italian valtion alueella ilmenneen maksukyyn perusteella niin, ettei verovelvollisuus voi koskea henkilöitä, jotka ovat kokonaan Italian ulkopuolella.

19) Verovelvollinen kysyykin, millaista maksukykyä voi ilmentää sellainen nyt tarkasteltavan kaltainen henkilö, joka ei asu Italiassa ja joka toteuttaa ulkomaisilla markkinoilla liiketoimen johdannaisella, jonka liikkeeseen laskenut taho ei myöskään asu Italiassa mutta jonka kohde-etuus on italialaisen yrityksen liikkeeseen laskema arvopaperi: nyt tarkasteltavan kaltaiset liiketoimet eivät verovelvollisen mukaan ilmennä Italiassa minkäänlaista varallisuutta [– –].

18) Näin ollen valittaja toteaa, etteivät sen johdannaisilla toteuttamien liiketoimien kaltaiset liiketoimet ilmennä maksukykyä, ja katsoo, että lainsäätäjä on lain 228/2012 1 §:n 491 ja 492 momenteilla asettanut erilaiset tilanteet samanlaisen verotusmekanismin kohteiksi (valituskirjelmän sivu 16) perustuslain 3 §:n yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisesti.

[alkup. s. 9]

19) Verovelvollisen väite siitä, että nyt tarkasteltava lainsäädäntö on ilmeisessä ristiriidassa perustuslain 3 ja 53 §:n kanssa, ei kuitenkaan vaikuta hyväksyttävältä.

20) Kuten tunnettua, Italian perustuslain 53 § antaa lainsäätäjälle oikeuden verottaa sisällöltään taloudellisia toimia, jotka siis välittömästi tai välillisesti ilmentävät varallisuutta, kun niillä on liityntä Italian alueeseen ja/tai oikeusjärjestykseen: tällainen liityntä synnyttää henkilölle yhteisvastuullisen velvollisuuden osallistua Italian julkisiin menoihin riippumatta siitä, asuuko kyseinen henkilö Italiassa.

21) Nyt tarkasteltavassa tapauksessa ja lain 228/2012 1 §:n 492 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa maksukykyä ilmentäväksi verotettavaksi tapahtumaksi voidaan perustellusti katsoa liiketoimet sellaisilla johdannaisilla, joiden kohde-etuutena on Italiassa asuvan tahon liikkeeseen laskema arvopaperi.

22) Tällaisilla liiketoimilla on nimittäin aivan samanlainen liityntä Italian alueeseen ja/tai oikeusjärjestykseen kuin edellä mainitun pykälän 491 momentissa tarkoitetuilla tilanteilla: samoin kuin se, joka tekee lain 228/2012 1 §:n 491 momentissa tarkoitettuja liiketoimia arvopapereilla, riippumatta siitä, asuuko liiketoimien tekijä Italiassa vai toisessa valtiossa, hyödyntää arvoa, joka syntyy ainoastaan siinä tapauksessa, että kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin (tai kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden edustamiin arvopapereihin) sovelletaan liikkeeseenlaskuvaltion eli Italian valtion oikeusjärjestystä, vastaavasti se, joka toteuttaa liiketoimia johdannaisilla, joiden kohde-etuuksina on italialaisten yhtiöiden liikkeeseen laskemia arvopapereita, hyödyntää arvoa, joka riippuu välttämättä ja läheisesti arvopaperista, jonka olemassaolo perustuu kyseisen arvopaperin liikkeeseenlaskua sääntelevän Italian valtion oikeusjärjestyksen olemassaoloon.

23) Toisin sanoen ei ole epäilystäkään siitä, että vaikka johdannainen voi olla liikkeessä kohde-etuuteensa nähden itsenäisenä, se on kuitenkin olemassa ja arvostetaan sikäli kuin Italia liikkeeseenlaskuvaltiona tunnustaa oikeusjärjestyksessään kaupankäynnin kohteena olevat arvopaperit (tai kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden edustamat arvopaperit), ja että johdannaisen arvo riippuu välttämättä kyseisistä arvopapereista matemaattisten suhteiden perusteella.

24) On siis asianmukaista katsoa, että myös lain 228/2012 1 §:n 492 momentissa tarkoitettujen johdannaisilla tehtävien liiketoimien, samoin kuin lain 228/2012 1 §:n 491 momentissa tarkoitettujen arvopapereilla tehtävien liiketoimien, osalta on olemassa [alkup. s. 10] rahoitusvälineen ja Italian valtion oikeusjärjestyksen välinen erottamaton taloudellinen yhteys, joka on konkreettinen ja todennettavissa oleva, ja että tällainen yhteys on siten olemassa myös liiketoimen (joka on maksukyvyyn ilmentäjä ja siten veron edellytys) ja Italian oikeusjärjestyksen välillä riippumatta siitä, missä liiketoimi on toteutettu ja mikä on osapuolten asuinpaikka, jolloin liiketoiminta ei voida pitää Italian ”ulkopuolisena”, vaikka sen osapuolten

asuinpaikka ei olekaan Italia ja vaikka liiketoimen tekopaikka on Italian valtion ulkopuolella.

25) Tästä näkökulmasta vaikuttaa siis siltä, että myös perustuslain 3 §:ää on noudatettu, koska lain 228/2012 1 §:n 491 momentissa tarkoitettujen liiketoimien ja saman lain 1 §:n 492 momentissa tarkoitettujen liiketoimien välillä ei maksukyvyn ilmentämisen kannalta ole pohjimmiltaan mitään eroa.

26) Valittaja katsoo kuitenkin, että nyt tarkasteltava lainsäädäntö on omiaan heikentämään Euroopan sisämarkkinoiden toimintaa, koska valittajan mukaan lainsäädännöllä luotuun verotusmekanismiin sisältyy peiteltyä syrjintää; valittajan mukaan kyseinen verotusmekanismi on vain näennäisesti yhdenmukainen Italiassa asuville verovelvollisille ja niille, jotka asuvat jossain muualla, ja tästä seuraa, että lain 221/2012 1 §:n 492 § on ristiriidassa SEUT 18 artiklan kanssa, jonka mukaan ”kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä”.

27) Se, että finanssitransaktioveroa sovelletaan liiketoimiin, joiden tekijöiden asuinpaikka ei ole Italiassa ja jotka on tehty sellaisten henkilöiden välityksellä, joiden asuinpaikka ei myöskään ole Italiassa, merkitsee verovelvollisen mukaan – siitä huolimatta, että liiketoimen kohteena olevien johdannaisten kohde-etuutena oleva arvopaperi on italialaisen yrityksen liikkeeseen laskema – palvelujen vapaan tarjoamisen rajoittamista Euroopan unionissa, mikä on kielletty SEUT 56 artiklan 1 kohdassa, jonka sanamuoto on seuraava: ”Jäljempänä olevien määräysten mukaisesti kielletään rajoitukset, jotka koskevat muuhun jäsenvaltioon kuin palvelujen vastaanottajan valtioon sijoittautuneen jäsenvaltion kansalaisen vapautta tarjota palveluja unionissa.”

28) Toisin sanoen sekä veron soveltaminen että säädetyt täydentävät hallinnointi- ja ilmoitusvelvoitteet, jotka ovat tarpeen veron suorittamiseksi (toisin sanoen velvoite erottaa suoritettujen liiketoimien joukosta ne yksittäiset johdannaisilla tehdyt liiketoimet, joiden kohde-etuutena on arvopapereita, joiden liikkeeseenlaskijat asuvat Italiassa, sekä velvoite pitää rekisteriä ja tehdä ilmoitus), tekevät valittajan mukaan johdannaisten välittämistoiminnasta hankalampaa ja vähemmän houkuttelevaa sellaisille välittäjille, [alkup. s. 11] jotka eivät asu Italiassa, verrattuna Italiassa asuviin, mikä tosiasiallisesti merkitsee Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa kiellettyä palvelujen tarjoamisvapauden rajoitusta, joka on sitäkin ilmeisempi, kun kyse on tapauksesta, jossa välittäjä on sijoittautunut muuhun kuin palvelun vastaanottajan valtioon.

29) Nyt tarkasteltava, johdannaisten luovutuksiin sovellettava vero, yhdessä siihen liittyvien hallinnointi- ja ilmoitusvelvoitteiden kanssa, synnyttää siis valittajan näkemyksen mukaan esteen, joka koskee pääsyä sellaisten johdannaisten markkinoille, joiden kohde-etuutena on italialaisen yhtiön liikkeeseen laskemia arvopapereita, ja vähentää sekä tällaisten johdannaisten tarjontaa että niiden kysyntää tekemällä niiden välittämisestä vähemmän houkuttelevaa.

30) Valittaja vetoaa väitteensä tueksi seuraaviin Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön ennakkotapauksiin: tuomio 26.6.2003, Skandia ja Ramstedt, C-422/01, EU:C:2003:380, 28 kohta; tuomio 5.7.2012, SIAT, C-318/10, EU:C:2012:415, 19 ja 28 kohta; tuomio 15.5.1997, Futura, C-250/95, EU:C:1997:239, sekä EUT-sopimuksen rikkomisesta tapauksessa, jossa rajoitus on ulottuvuudeltaan vähäinen tai merkitykseltään perusvapautta vähäisempi, tuomio 18.10.2012, X NV, C-498/10, EU:C:2012:635, 30 kohta, tuomio 1.7.2010, Dijkman, C-233/09, EU:C:2010:397, 42 kohta, tuomio 14.12.2006, Denkvit International, C-170/05, EU:C:2006:783, 50 kohta, tuomio 11.3.2004, de Lasteyrie du Saillant, C-9/02, EU:C:2004:138, 43 kohta ja tuomio 15.2.2000, komissio v. Ranska, C-34/98, EU:C:2000:84, 49 kohta.

31) Valittaja katsoo edelleen, että johdannaisilla, joiden kohde-etuutena on italialaisia arvopapereita, tehtävien liiketoimien asettaminen lain 228/2012 1 §:n 492 momentissa tarkoitetun veron alaisiksi on ilmeisessä ristiriidassa pääomia ja maksuja koskevan SEUT 63 artiklan kanssa, jonka mukaan ”– – kiellettyjä ovat kaikki rajoitukset, jotka koskevat pääomanliikkeitä jäsenvaltioiden välillä – –” ja ”– – kiellettyjä ovat kaikki rajoitukset, jotka koskevat maksuja jäsenvaltioiden välillä – –”.

32) Ristiriita edellä mainitun perussopimuksen määräyksen kanssa ilmenee valittajan mukaan siinä, että lain 228/2012 1 §:n 492 momentissa säädetyn verosäännöksen vaikutuksesta muihin valtioihin kuin Italiaan sijoittautuneiden toimijoiden on vähemmän houkuttelevaa sijoittaa missä tahansa luotuihin ja vaihdettuihin johdannaisiin, joiden kohde-etuutena on italialaisia arvopapereita.

33) Valittaja viittaa tältä osin unionin tuomioistuimen 13.3.2014 antaman tuomion Bouanich (C-375/12, EU:C:2014:138) 43 kohtaan, jossa vahvistettiin, että on kiellettyä toteuttaa kansallisia toimenpiteitä, ”joilla aiheutetaan se, että jossakin toisessa valtiossa asuvat henkilöt ovat vähemmän halukkaita tekemään sijoituksia [alkup. s. 12] tietyssä jäsenvaltiossa, tai se, että kyseisessä jäsenvaltiossa asuvat henkilöt ovat vähemmän halukkaita tekemään niitä muissa valtioissa”.

34) Ennakkoratkaisupyyntöä esittävä verolautakunta tiedustelee näin ollen, onko – nyt tarkasteltavan nimenomaisen tapauksen osalta, jossa liiketoimia ovat tehneet henkilöt, jotka eivät asu Italiassa, sellaisten välittäjien välityksellä, jotka eivät myöskään asu Italiassa, sellaisilla johdannaisilla, joiden kohde-etuutena on italialaisen yhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi – unionin periaatteiden kanssa yhteensopivaa edellyttää, että liiketoimien osapuolten on maksettava kyseisistä liiketoimista veroa ja täytettävä veron maksamista edeltäviä hallinnointi- ja ilmoitusvelvoitteita, kun otetaan huomioon, että vastaava vero, jonka rahoitusvälineen omistusoikeuden luovutuksensaaja on velvollinen maksamaan, kannetaan myös finanssitransaktioista, joiden kohteena on italialaisten yhtiöiden liikkeeseen laskemia arvopapereita ja jotka ovat italialaisten tai ulkomaisten tahojen toteuttamia, riippumatta siitä, mikä välittäjän asuinvaltio on.

35) Vaikka vaikuttaa siltä, ettei lain 228/2012 1 §:n 491 ja 492 momentissa säädettyjen verokohteluiden välillä esiinny syrjintää, ja vaikka ennakkoratkaisupyyntöä esittävä verolautakunta on eri mieltä valittajan väitteestä, jonka mukaan lain 228/2012 1 §:n 492 momentin mukaisen veron, joka verovelvollinen on velvoitettu maksamaan, ja Italian valtion oikeusjärjestyksen välillä ei ole alueellista liityntää, ennakkoratkaisupyyntöä esittävä verolautakunta katsoo kuitenkin tarpeelliseksi esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä, koska se on epävarma unionin oikeuden oikeasta tulkinnasta ja erityisesti finanssitransaktioveron taustalla olevan lainsäädännön yhteensopivuudesta SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artiklan kanssa verovelvollisen esittämien ja edellä kuvattujen perusteluiden nojalla.

Näillä perusteilla

Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) tehdyn sopimuksen 267 artiklan perusteella Commissione Tributaria Regionale per la Lombardia 1. jaosto antaa

[alkup. s. 13]

VÄLIPÄÄTÖKSEN

ennakkoratkaisupyyntöä esittämisestä

esittääkseen Euroopan unionin tuomioistuimelle Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan mukaisesti seuraavan kysymyksen:

Ovatko SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artikla esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa finanssitransaktioihin sovelletaan rahoitusalan toimijoiden ja välittäjän asuinvaltiosta riippumatta veroa, joka kannetaan transaktion osapuolilta ja joka koostuu liiketoimen arvon mukaan portaattain kasvavasta kiinteästä määrästä ja vaihtelee liiketoimen kohteena olevan instrumentin tyypin ja sopimuksen arvon mukaan sekä joka on maksettava sillä perusteella, että veronalaisten liiketoimien kohteena on kaupankäynti sellaisella johdannaisella, joka perustuu veron säätäneessä valtiossa asuvan yhtiön liikkeeseen laskemaan arvopaperiin?

[– –],

lykkää

asian käsittelyä Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisuun asti,

määrää

tämän välipäätöksen toimitettavaksi unionin tuomioistuimen kirjaamoon, [– –].

[– –] Milanossa [– –] 2.7.2018